

РЕЦЕНЗІЯ

на розроблену на історичному факультеті
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
освітньо-наукову програму «Сходознавство» другого рівня вищої освіти
на здобуття освітнього ступеню магістр
за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Виходячи із постійно зростаючої ролі країн Афро-азійського регіону в сучасному світі підготовка кваліфікованих спеціалістів сходознавчого профілю належить до пріоритетних напрямів надання освітніх послуг українськими ЗВО. Розроблена на історичному факультеті КНУТШ освітньо-наукова програма з підготовки сходознавців другого магістерського рівня спрямована на вирішення цієї наболілої проблеми.

До позитивних складових поданої на рецензію програми варто віднести:

1. Продуманий і збалансований перелік включених до неї навчальних дисциплін.

2. Зрозумілу і аргументовану лінійку передбачених в її рамках практик.

3. Вмотивовану та ув'язану з програмними цілями блокову спеціалізацію за двома дослідницькими спрямуваннями «Політична історія Сходу» і «Духовна спадщина Сходу: історія і сучасність».

У представленому вигляді зазначена програма:

- забезпечує можливості формування у здобувачів усіх запланованих компетентностей,

- дозволяє повністю досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання,

- покриває сходознавчу проблематику усіх основних країн, регіонів і періодів афро-азійської історії,

- приділяє належну увагу педагогічній складовій навчальної підготовки випускників як готових до роботи, в тому числі, у вищих навчальних закладах освіти спеціалістів.

До безумовно сильної складової представлені програми варто віднести її насичену наукову складову, яка:

- по-перше, передбачає достатньо солідний обсяг кредитів, виділених на написання магістерської кваліфікаційної роботи;

- по-друге, спонукає здобувачів освіти до результативної наукової роботи у формі виступів на конференціях та підготовки фахових наукових публікацій за темами їхніх наукових розвідок.

Останнє засвідчують відповідний розділ «Оцінювання» роботи магістрантів, п. 15 програмних результатів навчання, а також прописана в умовах допуску кваліфікаційної магістерської роботи до захисту наявність не менше одної публікації з порушеної в роботі тематики у друкованому чи електронному науковому виданні плюс наявність у здобувача магістерського

ступеня не менше одного одноосібного виступу з відповідної проблематики на науковій конференції.

Разом із цим, вважаємо за необхідне поділитися певними зауваженнями та пропозиціями щодо уточнення деяких формулювань у запропонованому тексті:

С. 23:

східна історія та археологія – краще: історія Сходу та археологія Сходу.

Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації східної історії та археології – краще: ...у процесі популяризації наукових знань про Схід, його історію, матеріальну та духовну культуру (спадщину) народів Сходу.

ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. Сумнівним виглядає поняття «історична цінність». Є поняття «історико-культурна цінність» – воно застосовується до визначних пам'яток матеріальної та духовної культури. Якщо йдеться про носіїв різних поглядів на спірні моменти історії, прихильників конкуруючих історичних наративів, стереотипів, то можна так і сказати: ефективно співпрацювати з носіями різних культурних цінностей, прихильниками різних поглядів на спірні моменти історії (прихильниками конкуруючих історичних наративів).

С. 26:

Партійна історія Індії, Партійна історія Японії - Краще замінити на: Історія політичних рухів та організацій в Індії, в Японії;

Спірним виглядає вживання терміна «класичне мистецтво народів Сходу» – можливо: «традиційне мистецтво народів Сходу». В строго термінологічному значенні класичне мистецтво – це мистецтво Древніх Греції, Риму, Відродження, епохи класицизму. Якщо розповсюджувати цей термін на мистецтво народів Сходу різних епох, треба це обґрунтувати додатково.

В цілому можна позитивно оцінити перелік передбачених означеною програмою навчальних дисциплін і практик, а також визнати її дійсно освітньо-НАУКОВОЮ виходячи із зафіксованих в ній вимог і можливостей для наукової творчості здобувачів. Вважаю, що в наявному форматі розроблена на історичному факультеті КНУТШ освітньо-наукова програма «Сходознавство» забезпечує підготовку на належному рівні вкрай необхідних в Україні фахівців, а отже заслуговує на підтримку і позитивне оцінювання.

В.о директора Інституту сходознавства
ім. А.Ю. Кримського НАН України
д. філос. н.

Віктор КІКТЕНКО